

Krkvaci, draci, svátek sv. Jiří, staré a nové pohádky...

V pátek 18. 3. 2016 jsem spolu s několika členy našeho přírodovědného kroužku MOPíků navštívila **divadelní představení „Sedmero krkvců“** a měla jsem radost, že děti, rodiče i sami účinkující byli spokojeni, jak se ten podvečer hezky vydařil. Moderní jevištní nápady se tak citlivě doplňovaly s klasickým textem, že si přišel na své každý podle své povahy, nezávisle na věku – a tak se děti snadno přenesly přes to, že některým slovům a situacím nerozuměly a že přihlížely něčemu odlišnému, než na co jsou z televize a počítače zvyklé. Myslím si, že je to dobře, když se tu a tam taková příležitost najde, a že za to můžeme tvůrce vysloveně pochválit. Byl jím pan **Václav Novák**, o kterém jsme psali už dříve – v Kompostu [v čísle 6/1015](#). Představení připravil spolu s pracovníky a příznivci MŠ Lidická.

Když stojím za pultem v knihovně (na pobočce ŠK Za Parkem) a mluvím se čtenáři, dostávám občas otázku ohledně klasických pohádek i z hlediska srovnání s novodobými fantasy příběhy - jestli mi na na těch moderních nejsou proti mysli podbíživé obrázky, změněná symbolika, snaha dětských hrdinů vrhat se do nebezpečí jen tak na vlastní pěst, nejednoznačnost mezi dobrem a zlem... zkrátka to všechno, co se v pohádkovém žánru jeví jako porušení staletých tradic. Jim samotným to vadí a mně také, ale myslím si, že nějak úporně se proti tomu vymezovat dost dobře nejde. Žijeme v přítomnosti a současné umění k ní patří. Doma jsme s manželem vyprávěli pohádky většinou po svém, podle toho, co se zrovna dělo, a stejně tak si naše děti vymýšlely svoje vlastní příběhy. Obojí se to s těmi klasickými (které jsme četli hodně – my i děti) rýmovalo mnohem více než s novodobými (kterým jsme se ale také nevyhýbali). Když se pak děti seznámily s tím, co měli rádi jejich vrstevníci, sice se s chutí přidávaly, ale nenechaly se příliš ovlivnit. Například pokémony si dcerka kreslila i pojmenovávala po svém a přizpůsobila je svému vkusu. Podobné je to asi i v mnoha jiných rodinách.

Přelom dubna a května je dobou hadů, ještěrek, ale i pohádkových příšer, žádajících lidské oběti, a tak není divu, že jsem si zrovna vzpomněla na lidový popěvek o vítězství svatého Jiří nad vládou zla, **zaznamenaný Františkem Sušilem** (1804 - 1868). Na svátek Jiřího (24. 4.) se přece podle starých pranostik otevírá země, vylézají klíčky rostlin i tvorové ukrytí přes zimu, někteří mírní, jiní nebezpeční... Co by asi naši předkové řekli současným pohádkám, v kterých často mívají draci roli sympatických bytostí? V něčem je tahle změna určitě i dobrá, protože napomáhá lepšímu vztahu k plazům, obojživelníkům a vůbec k všelijaké „havěti“, které si naši předkové moc nevážili, a přitom potřebuje všemožnou ochranu. Doufejme, že pod vlivem knížek a filmů typu „Eragon“ se děti budou umět lépe vcítit do potřeb nejen draků, ale i „obyčejných“ zvířat a budou se k nim chovat s větším citem a úctou. Jako zvlášť povedený se mi v tomhle směru jeví příběh „**Jak vycvičit draka**“ (viz např. [zde](#), [zde](#) a [zde](#)), a tak i přes svou úctu k tradičnímu rozdělení pohádkových rolí sdílím obdiv ostatních diváků k vynalézavému, dobrosrdečnému vikingskému chlapci Škyťákovi, který se dovedl s nočním běsem Bezzubkou domluvit po dobrém. Knižní předlohu od Cressidy Cowell máme ve fondu ŠK a lze si ji půjčit na dětském oddělení.

S tradiční legendou o sv. Jiří se můžete seznámit např. [zde](#). Písně s touto tematikou existují v nejrůznějších verzích, viz např. [zde](#) nebo [zde](#).

Alena Hrdličková, Šmidingerova knihovna Strakonice, pobočka Za Parkem

Měltě svatý Juří

*konička vraného,
vyjechal si na něm
do pole širého,*

*Juře malé pachole
jelo hrát si do pole,
a tam si hrálo,
zemi odmykalo...
Aby tráva rostla a z ní vyrostla leluja,
Haleluja*

*Oj ty svatý Juří
rozháněj ty chmury,
na vysoké hory,
kde ptáčkové zpívají,
kapky vody dávají,
svatý Juří volá,
země se otvírá,
země se otvírá...
Aby tráva rostla a z ní vyrostla leluja,
Haleluja*